

Koleżanki i Koledzy!

Numer *Psychiatrii po Dyplomie*, który właśnie bierzecie do rąk, zawiera dwa artykuły zwracające uwagę na mniej eksponowane tematy praktyki i wiedzy psychiatrycznej. Artykuły podejmujące próbę analizy tych tematów przy użyciu współczesnych narzędzi poznania naukowego. Shah i wsp. analizują wymiary spojrzenia na społeczny aspekt etiologii zaburzeń psychotycznych. Warto prześledzić tę refleksję, która nie abstrahując od neurobiologii i nie ignorując jej znaczenia, dowartościowuje jednak, zapomniane już zdawałoby się, społeczne czynniki ryzyka wystąpienia i trwania psychoz. Natomiast Leamy i wsp., opierając się na imponującej kwerendzie piśmiennictwa poświęconego fenomenowi zdrowienia (recovery), próbują poddać uzyskany materiał jakościowej analizie opartej na systematycznym przeglądzie wzbogaconym o próbę narracyjnej syntezy. Ich celem jest próba konstrukcji (może lepiej – rekonstrukcji) pojęcia zdrowienia tak, by stało się ono bardziej przejrzyste i wyraziste także dla tych, dla których zdrowienie nie jest „narracją osobistą”, lecz którzy chcieliby wykorzystać to pojęcie w badaniach naukowych i praktyce klinicznej.

Kolejne dwa artykuły skłaniają do zastanowienia nad dwoma aspektami klinicznymi ważnymi w leczeniu psychoz. Garety i wsp. zajmują się fenomenem „przeskakiwania do wniosków”, ważnym pojęciem wyjaśniającym szczególną właściwość niektórych osób do reagowania rozwojem myślenia urojeniowego i łatwością jego utrwalania się. Wydaje się, że jest to ciekawa próba uczynienia w psychopatologii urojeń następnego kroku, wychodzącego poza ich statyczny opis, w kierunku rozumienia i wyjaśniania za pomocą aparatu nauko-



wego współczesnej psychologii poznawczej. W drugim z tych artykułów Zink i wsp. podejmują analizę znanych faktów naukowych (zwanymi dzisiaj chętnie dowodami) dotyczących powszechnej, choć w zasadzie niezalecanej polipragmazji w stosowaniu leków psychotropowych. Ciekawe i pouczające, jak nikła jest baza dowodów przemawiających w języku nauki za polifarmakoterapią w tym zakresie!

Ostatnie trzy artykuły są swoistym plonem ostatniej psychiatrycznej edycji Kongresu Akademii po Dyplomie. Tekst Roberta Pudlo przypomina, ale pewnie i otwiera oczy na różne niuanse doktryny prawnej i praktyki klinicznej związanej ubezwłasnowolnieniem z powodu zaburzeń psychicznych. Analogiczny tekst Janusza Heitzmana przypomina i komentuje fundamenty pojęcia niepoczytalności. Natomiast artykuł Katarzyny Kucharskiej-Pietury i wsp. przynosi źródłowe, przejrzyste i bardzo kompetentne przypomnienie dostępnych i wykorzystywanych w praktyce klinicznej testów psychologicznych oceniających różne aspekty funkcjonowania psychicznego.

Przy okazji lektury tych ostatnich artykułów warto przypomnieć, że kolejny Kongres jest już blisko (22 września) i warto zawczasu podjąć decyzję o uczestnictwie. Będzie – mam nadzieję – ciekawie, praktycznie i pożytecznie.

Także i w tym numerze można sprawdzić swą wiedzę i zdobyć wymagane punkty edukacyjne.

Życzę owocnej lektury przedstawionych tekstów, a także udanych urlopów – lato już się rozpoczęło i zapewne nie wszyscy z nas spędzą ten czas wyłącznie w pracy.

Jacek Wciórka